

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 10. maaliskuuta 2017
(OR. en)

Toimielinten välinen asia:
2017/0048 (COD)

7169/17
ADD 3

STATIS 16
COMPET 172
CODEC 354
IA 41

EHDOTUS

Lähtettäjä: Euroopan komission pääsihteerin puolesta
Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja

Saapunut: 6. maaliskuuta 2017

Vastaanottaja: Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin

Kom:n asiak. nro: SWD(2017) 99 final

Asia: KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA TIIVISTELMÄ
VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA Oheisasiakirja Ehdotus EUROOPAN
PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS Euroopan yritystilastoista,
asetuksen (EY) N:o 184/2005 muuttamisesta ja kymmenen säädöksen
kumoamisesta yritystilastojen alalla

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja SWD(2017) 99 final.

Liite: SWD(2017) 99 final

Bryssel 6.3.2017
SWD(2017) 99 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA

Oheisasiakirja

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS

**Euroopan yritystilastoista, asetuksen (EY) N:o 184/2005 muuttamisesta ja kymmenen
säädöksen kumoamisesta yritystilastojen alalla
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

{COM(2017) 114 final}
{SWD(2017) 98 final}

Vaikutustenarvioinnin tiivistelmä

Vaikutustenarviointi ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi

Euroopan yritystilastoista ("FRIBS")

A. Toimenpiteen tarve

Miksi toimenpide toteutetaan? Mihin ongelmaan puututaan?

Poliittiseen päätöksentekoon ja muihin tarkoituksiin tarvitaan yhä enemmän tietoja, minkä vuoksi Eurostatilta ja kansallisilta tilastoviranomaisilta vaaditaan lisää korkealaatuisia tilastoja. Euroopan nykyinen yritystilastojärjestelmä on hajanainen, koska se muodostuu kymmenestä erillisestä alakohtaisesta säädöksestä, joissa tietojen tuotannon sisältö ja tuotantoa koskevat tekniset vaatimukset vahvistetaan joustamattomalla tavalla. Tämä hajanainen ja joustamaton oikeudellinen järjestelmä on osasyynä seuraaviin keskeisiin ongelmiin: 1) johdonmukaisen ja selkeän oikeudellisen kehyksen puute; 2) joustamattomuus; 3) innovatiivisten menetelmien ja tietolähteiden käytön liian vähäinen tukeminen; 4) laatuongelmat, jotka liittyvät erityisesti yritystilastojen eri alojen väliseen epäjohdonmukaisuuteen; 5) tietojen antajiin kohdistuva suuri rasitus. Viime kädessä nämä ongelmat johtavat siihen, että Euroopan yritystilastojen tuotanto on yhä tehottomampaa ja järempää ja tilastojen käyttäjät ovat niihin tyytymättömiä.

Mitä toimenpiteellä on tarkoitus saada aikaan?

Aloitteella pyritään siihen, että Euroopan yritystilastot mukautuvat joustavammin ja herkemmin käyttäjien muuttuviin tarpeisiin ja niiden johdonmukaisuus ja laatu paranevat. Aloitteella tuetaan komission ensisijaisia tavoitteita, koska sen ansiosta saadaan yhtenäisempiä ja merkityksellisempiä tietoja, joiden avulla voidaan seurata esimerkiksi kasvua, työpaikkojen luomista, kilpailukykyä, tutkimusta ja innovointia, digitaalisia sisämarkkinoita, globalisaation vaikutuksia ja sisämarkkinoiden toimintaa. Aloitteella edistetään kustannustehokkaampaa ja uudenaikaisempaa tietojen tuottamista ja tarjotaan keinoja, joilla voidaan keventää merkittävästi tietojen antajien (yritysten) hallinnollista rasitusta.

Mitä lisäarvoa saadaan toimenpiteen toteuttamisesta EU:n tasolla?

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 338 artiklan mukaan EU:n lainsäätäjillä on toimivalta toteuttaa toimia tilastojen tuottamiseksi, kun unionin toiminta sitä edellyttää. EU:ssa on hyvin monia politiikan aloja, joiden kehittäminen ja seuranta perustuvat yritystilastoista saataviin tietoihin. Näitä ovat muun muassa työllisyys, kilpailukyky, innovointi, kauppa, teollisuus, aluepolitiikka sekä talous- ja rahapolitiikka. Tässä vaikutustenarvioinnissa käsitellyt tiedonkeruuta tarvitaan siis unionin toimintaa varten. EU:n toimenpiteet ovat välttämättömiä, koska tilastojen kansainvälinen vertailukelpoisuus on olennaisen tärkeää.

B. Ratkaisut

Mitä lainsäädännöllisiä ja muita toimenpidevaihtoehtoja on harkittu? Onko jokin vaihtoehto arvioitu parhaaksi? Miksi?

Tässä yhteydessä on harkittu useita vaihtoehtoja ja kuultu laajasti sidosryhmiä. Parhaana vaihtoehtona pidetään vaihtoehtoa C4, jossa yritystilastoja uudenaikaistetaan yhden FRIBS-puiteasetuksen avulla käyttämällä eri toimenpiteiden yhdistelmää (tässä vaihtoehdossa yhdistetään alavaihtoehdot SIMSTAT ja Intrastat-asetuksen tarkistaminen). Vaihtoehto C4 vastaa parhaiten sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan ohjelman (REFIT) poliittisia tavoitteita ja päämääriä, koska siinä yksinkertaistetaan ja selkeytetään yritystilastoja sääntelevää hajanaista ja epäjohdonmukaista lainsäädäntöä ja kootaan se yhteen oikeudelliseen kehykseen. Se tarjoaa parhaimmat mahdollisuudet keventää sääntelyn aiheuttamaa rasitusta. Tässä vaihtoehdossa Euroopan yritystilastojärjestelmää mukautetaan tuleviin tarpeisiin helpottamalla nykyaikaisten ja kustannustehokkaiden tiedontuotantomenetelmien käyttöä, lisäämällä järjestelmän joustavuutta ja kykyä reagoida poliittisten päättäjien tarpeisiin ja parantamalla tietojen analyttistä arvoa ja laatua, ja sillä maksimoidaan eurooppalainen lisäarvo.

Mitkä toimijat kannattavat mitäkin vaihtoehtoa?

Kansallisille tilastolaitoksille koituu lyhyellä aikavälillä kustannuksia kaikista tiedontuotantomenetelmien tai tietovaatimusten tarkistuksista, mutta tällaisten muutosten katsotaan myös voivan vähentää kustannuksia pidemmällä aikavälillä. Tietojen käyttäjien mielestä positiivista on se, että tietojen ajantasaisuus, yhtenäisyys ja vertailukelpoisuus paranevat ja järjestelmä mukautuu herkemmin käyttäjien tarpeisiin. Tietojen antajat kannattavat vaihtoehtoa C, joka keventäisi eniten vastaajiin kohdistuvaa rasitusta. Tietojen kokoajat (kansalliset

tilastoviranomaiset) kannattavat erityisesti parhaaksi arvioitua toimintavaihtoehtoa C4, jossa yritystilastoja uudenaikaistetaan yhden FRIBS-puiteasetuksen avulla käyttämällä eri toimenpiteiden (alavaihtoehtojen SIMSTAT ja Intrastat-asetuksen tarkistaminen) yhdistelmää.

C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen hyödyt)?

Edellä mainittujen laadullisten etujen lisäksi vaihtoehdolla C4 voidaan keventää tietojen antajiin kohdistuvaa rasitusta (13,5 prosentilla) ja samalla säilyttää tuotettavien tilastojen korkea laatu. Selkeämmällä ja yksinkertaisemmalla oikeudellisella kehyksellä saavutettaisiin REFIT-ohjelman tavoitteet ja lisättäisiin joustavuutta. Tämä hyödyttäisi puolestaan tietojen käyttäjiä, myös BKT:n kaltaisten makrotaloudellisten indikaattoreiden tuottajia, parantamalla järjestelmän ajantasaisuutta ja mukautumiskykyä sekä tietojen laatua ja takaamalla yritystilastojen johdonmukaisuuden myös pitkällä aikavälillä.

Kansalliset tietojen kokoajat hyötyisivät tuotantoprosesseissaan paremmasta mahdollisuudesta käyttää hallinnollisia ja muita tietolähteitä sekä mahdollisuudesta käyttää ja vaihtaa mikrotietoja. Yhdentyneempien prosessien pitäisi myös säästää yleisesti niiden kustannuksia pitkällä aikavälillä.

Mitkä ovat parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannukset (jos parhaaksi arvioitua vaihtoehtoa ei ole, päävaihtoehtojen kustannukset)?

Parhaaksi arvioitu ehdotus lisää aluksi tietojen kokoajille koituvia täytäntöönpanokustannuksia, mikä johtuu tiedontuotantoprosessien tarkistamisesta ja uusista tietovaatimuksista. Vaikutustenarviointi osoittaa kuitenkin, että nämä kansallisille tilastoviranomaisille lyhyellä aikavälillä aiheutuvat täytäntöönpanokustannukset ovat pidemmällä aikavälillä pienemmät kuin järjestelmätason tehokkuusedut. Kertaluonteisten investointikustannusten arvioidaan olevan 1,25–1,9 miljoonaa euroa jäsenvaltiota kohden ja alkuvaiheen toiminnallisten lisäkustannusten 691 000–700 000 euroa jäsenvaltiota kohden. Pidemmällä aikavälillä ehdotuksen arvioidaan vaikuttavan EU:n tasolla siten, että nettokustannukset vähenevät kymmenen vuoden pituisen täytäntöönpanokauden aikana enintään 10 miljoonaa euroa tai kasvavat enintään 9 miljoonaa euroa (nettonykyarvona laskettuina sen mukaan, miten ehdotus pannaan yksittäisissä jäsenvaltioissa täytäntöön).

Mitkä ovat vaikutukset yrityksiin, mukaan lukien pk- ja mikroyritykset?

Uudet tietovaatimukset saattavat lisätä jonkin verran pk-yrityksiin kohdistuvaa rasitusta erityisesti sen vuoksi, että palvelualasta on annettava enemmän tietoja. Vastauksissa, joita tietojen kokoajat ovat antaneet kuulemismenettelyssä laatuksymyksistä, kansalliset tilastoviranomaiset ovat vakuuttaneet, että pk-yrityksiin kohdistuvaa rasitusta pyritään rajoittamaan kaikin tavoin muun muassa käyttämällä hallinnollisia tietoja tai kehittyneitä tilastomenetelmiä. Toisaalta EU:n sisäisen tavarakaupan tilastojen uudenaikaistaminen keventäisi merkittävästi tällaista tavarakauppaa harjoittavien pk-yritysten rasitusta. Lisäksi monet maat aikovat täyttää uudet tietovaatimukset käyttämällä hallinnollisia tietoja (yhdessä mallipohjaisten estimointimenetelmien kanssa), mikä rajoittaisi omalta osaltaan pk-yrityksiin kohdistuvaa lisärasitusta.

Kohdistuuko jäsenvaltioiden budjettiin ja julkishallintoon merkittäviä vaikutuksia?

Täytäntöönpanokustannukset vaikuttavat kansallisten tilastolaitosten budjetteihin ja näin ollen epäsuorasti myös kansallisiin budjetteihin. Tilastoalan sääntelykehyksessä on kuitenkin suunniteltu suojatoimia, joilla näitä kustannuksia rajoitetaan mahdollisimman paljon. Komissio on jo myöntänyt noin 13 miljoonan euron arvosta avustuksia niiden lisäkustannusten rahoittamiseen, joita kansallisille tilastoviranomaisille aiheutuu, kun ne mukauttavat tuotantoprosessejaan FRIBS-asetuksella käyttöön otettuihin muutoksiin. Tulevaisuudessa myönnetään vielä lisärahoitusta helpottamaan asetuksen täytäntöönpanoa, jos budjettitilanne sen sallii. Alkuvaiheen lisäkustannusten odotetaan kuitenkin kompensoituvan keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä FRIBS-asetuksen muiden säännösten tuottamilla tehokkuuseduilla, vaikka nämä edut eivät johdakaan nopeisiin kustannussäästöihin vaan vaativat enemmän aikaa.

Onko toimenpiteellä muita merkittäviä vaikutuksia?

Toimenpiteellä ei ole todettu olevan muita merkittäviä vaikutuksia.

D. Seuranta

Milloin asiaa tarkastellaan uudelleen?

Aloitteessa jäsenvaltioilta edellytetään säännöllistä laaturaportointia, jossa esitetään asiaankuuluvia seurantatietoja seikoista, joihin aloitteella pyritään vaikuttamaan. Euroopan tilasto-ohjelmaa (Euroopan yritystilastot mukaan luettuina), joka käsittää nyt vuodet 2013–2017 ja jota aiotaan pidentää vuoteen 2020 saakka, arvioidaan ohjelman puolivälissä ja ohjelman päättyessä. Keskeisiä tulosindikaattoreita seurataan vuosittain.